

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 86

Svar på kommunfullmäktiges uppdrag att göra en kompletterande utredning för att belysa hur hänsyn tagits till revideringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster i förslaget till VA- och vattentjänstplan och i verksamhetsområde Stavsborg (SBN24/139)

Beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna rapporten.
2. Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att skicka rapporten till kommunfullmäktige som svar på återremissen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter i Moderaterna inkommer med en skriftlig reservation.
Jimmy Fors (SD) reserverar sig.

Yrkanden

Samtliga tjänstgörande ledamöter i Moderaterna och Jimmy Fors (SD) yrkar avslag till förslagen i punkterna 1 och 2.
Fredrik Ohls (L) yrkar enligt liggande förslag avseende punkterna 1 och 2.

Beslutsgång

Ordföranden (L) ställer yrkandena avseende punkterna 1 och 2 mot varandra och finner att samhällsbyggnadsnämnden beslutar enligt liggande förslag.

Sammanfattning

I ärendet om Verksamhetsområde Stavsborg etapp 2, dricks- och spillvatten (KS24/101) fattade kommunfullmäktige beslut att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att tillsammans med Roslagsvatten göra en kompletterande utredning för att belysa hur hänsyn tagits till revideringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster i förslaget till VA- och vattentjänstplan och i verksamhetsområde Stavsborg.

Den kompletterande utredningen visar att de bedömningar som har gjorts är gjorda på ett korrekt sätt och i enlighet med syftet med den nya lagen. Utredaren påtar att de bedömningar som gjorts inte offentliggjorts, vilket lett till att det saknats transparens. Resonemanget bakom bedömningen hade också kunnat utvecklas ytterligare.

Samhällsbyggnadsnämnden

Beslutsunderlag

- Kompletterande utredning utifrån lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster i förslaget till VA- och vattentjänstplan och i verksamhetsområde Stavsborg.
- Rapport Underlag till svar återremiss VO Stavsborg 240906
- §96 KF Verksamhetsområde Stavsborg etapp 2, dricks- och spillvatten(201506) (0)_TMP

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad.

Skriftlig reservation från Ekerömoderaterna gällande kompletterande utredning från Agima "Underlag till svar på återremiss avseende inrättande av verksamhetsområde för Stavsborg etapp två"

Sammanfattning

Inför kommunens behandling av utredningsrapport - "Underlag till svar på återremiss avseende inrättande av verksamhetsområde för Stavsborg etapp 2", upprättad av Agima 2024-09-06, anser Ekerömoderaterna att den utredning som presenterats har stora brister som vi inte kan stå bakom. Som oppositionsparti väljer vi därför att reservera oss mot liggande förslag och inkommer med detta särskilda yttrande.

Rapporten är beställd för att få en bedömning huruvida kommunen har tolkat och gjort hänsyn till lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster i förslaget till VA- och vattentjänstplan när det gäller verksamhetsområde Stavsborg, etapp 2. Detta område är ett omvandlingsområde/glesbygd som består av 27 fastigheter, varav 2 är obebodda och 9 är fritidsfastigheter som inte har behov av kommunalt VA.

När vi läser rapporten ser vi att Agima i rapporten har viktat tolkningen till kommunens fördel som om det handlar om fler permanentboende, trots att det finns stort tolkningsutrymme till förmån för berörda fastighetsägare. Kommunen och dess områden är i första hand platser för de boende och som verkar i området. Därför ska varje del av kommunen i första hand tolka och ta beslut som tar hänsyn för kommuninvånare som det berörs mest. Lagar och tolkningar ska därför beaktas och där det finns möjlighet att göra det som är mest hänsynsfulla valet för kommuninvånare så ska det alltid vara det första alternativet. Det anser vi inte har skett i det här fallet.

Utredningens innehåll

Utredningen ska enligt rubrik vara underlag till svar på återremiss avseende inrättande av verksamhetsområde för Stavsborg etapp 2, men i stora delar av dokumentet hanteras frågan som om den gällde hela Stavsborg inklusive ursprungliga etapp 1.

I utredningen ställs kommunalt VA endast mot ett noll-alternativ. Utredningen borde även tittat på ett alternativ där äldre enskilda anläggningar uppgraderas till modern status. Äldre anläggningar som inte uppfyller dagens krav kan behöva bytas ut. Men eftersom ingen tillsyn från Miljökontoret av de enskilda anläggningarnas verkliga status har skett eller någon dialog med ägarna, finns heller inget underlag för det alternativet.

Beredskapsdimensionen

Vi kan heller inte se att förslag till ny VA-och vattentjänstplan, eller denna granskning, tar någon som helst hänsyn till krisberedskap vilket av MSB nu anses vara av yttersta vikt vid planering och investering i ny infrastruktur. Utifrån ett beredskaps- och sårbarhetsperspektiv är det bättre att vissa hushåll inte är kopplade till samma nät. MSB och andra myndigheter - och även lokala miljönämnder i andra delar av Sverige - stödjer och övervakar utvecklingen av privata reningsverk med syfte att minska beroendet av centraliserade lösningar.

Frida Tamker (M)
Ola Sandin (M)
Anders Hansson (M)

Jessica Aftén Moback (M)

Samhällsbyggnadsnämnden

Patrik Åhnberg
Tf. miljö- och stadsbyggnadschef
Patrik.ahnberg@ekero.se

Svar på Kommunfullmäktiges uppdrag att göra en kompletterande utredning för att belysa hur hänsyn tagits till revideringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster i förslaget till VA- och vattentjänstplan och i verksamhetsområde Stavsborg.

Dnr SBN24/139

Förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna rapporten.
2. Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att skicka rapporten till kommunfullmäktige som svar på återremissen.

Sammanfattning av ärendet

I ärendet om Verksamhetsområde Stavsborg etapp 2, dricks- och spillvatten (KS24/101) fattade Kommunfullmäktige beslut att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att tillsammans med Roslagsvatten göra en kompletterande utredning för att belysa hur hänsyn tagits till revideringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster i förslaget till VA- och vattentjänstplan och i verksamhetsområde Stavsborg.

Den kompletterande utredningen visar att de bedömningar som har gjorts är gjorda på ett korrekt sätt och i enlighet med syftet med den nya lagen. Utredaren påtalar att de bedömningar som gjorts inte offentliggjorts, vilket lett till att det saknats transparens. Resonemanget bakom bedömningen hade också kunnat utvecklas ytterligare.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Svar på Kommunfullmäktiges uppdrag att göra en kompletterande utredning för att belysa hur hänsyn tagits till revideringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster i förslaget till VA- och vattentjänstplan och i verksamhetsområde Stavsborg., 2024-09-26

Underlag till svar på återremiss avseende inrättande av verksamhetsområde för Stavsborg etapp två, Agima, 2024-09-06

Beslut i Kommunfullmäktige, §96, Verksamhetsområde Stavsborg etapp 2, dricks- och spillvatten (KS24/101), 2024-06-10

Ärendet

I ärendet om Verksamhetsområde Stavsborg etapp 2, dricks- och spillvatten (KS24/101) fattade Kommunfullmäktige beslut att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att tillsammans med Roslagsvatten göra en kompletterande utredning för att belysa hur hänsyn tagits till revideringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster i förslaget till VA- och vattentjänstplan och i verksamhetsområde Stavsborg.

Stadsbyggnadsförvaltningen gav konsultbolaget Agima Management i uppdrag att genomföra en utredning i frågan. Nedan följer rapportens sammanfattning. Rapporten i sin helhet finns som beslutsunderlag

Agimas bedömning är att kommunens, tillsammans med Roslagsvattnens bedömning, är korrekt och i enlighet med syftet med den nya lagen. Däremot har underlaget till bedömningen inte offentliggjorts, vilket lett till att det saknats transparens. Resonemanget bakom bedömningen hade också kunnat utvecklas ytterligare.

Bestämmelsen i 6 § lagen om allmänna vattentjänster (förkortas LAV) om kommunens ansvar att ordna allmänna vattentjänster har ändrats genom lag SFS 2022:1249. Det har skett genom ett nytt stycke, 6 § andra stycket LAV, som innebär att kommunen vid behovsbedömningen ska ta särskild hänsyn till förutsättningarna att tillgodose behovet av vattentjänster genom en enskild anläggning. Den enskilda anläggningen ska godtas med hänsyn till skydd av människors hälsa och miljön. Övergripande var ambitionen att skapa förutsättningar för en flexiblare bedömning av behovet av allmänna vattentjänster. Ytterligare ett syfte med ändringen är att underlätta för att bygga bostäder på landsbygden, där det i många fall är långt till närmsta allmänna VA-anläggning (Sveriges kommuner och regioner, SKR2023/00604). Tillsyn kan vara ett komplement till allmänt VA, där miljötillsynen säkerställer att de enskilda avlopp som är i bruk fungerar. Huruvida enskilda avlopp är fullgoda alternativ eller inte är beroende av de lokala förutsättningarna, så som recipientens känslighet och vattenstatus samt hälsorisker.

Stavsborg ingår i Mälaren-Långtarmens avrinningsområde. Mälaren-Långtarmen uppnår inte miljö kvalitetsnormerna, och har måttlig ekologisk status, samt uppnår ej god kemisk status. Området ingår även i Östra Mälarens vattenskyddsområde, och ska följa de skyddsföreskrifter som beslutats.

En fördjupad bedömning togs fram av Roslagsvatten, inför inrättande av verksamhetsområde, med stöd av underlag från Länsstyrelsens "Gis-stöd för provning och tillsyn av små avlopp". Bedömningen utgår från § 6 LAV, där tre grundkriterier anges - större sammanhang, miljö och hälsa. Enligt bedömningen finns det ett behov av att utöka verksamhetsområde för VA till Stavsborg att omfatta hela Stavsborg. Bedömningen innehåller motiveringar kopplat till risk för utsläpp som påverkar vattenkvaliteten och därmed även miljö kvalitetsnormerna, antalet fastigheter inom området, samt att det finns

goda förutsättningar att koppla på allmän VA-anläggning, utan stora följdinvesteringar och ett komplext genomförande. Förutom Roslagsvattens bedömning poängterar även Agima att en stor del av de enskilda avloppen inom området kan ha nått sin fulla tekniska livslängd, och inte uppfyller de reningsbehov som Mälaren-Långtarmen har.

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Patrik Åhnberg
Miljö- och stadsbyggnadschef

Emma Embretsen
Planeringschef

Alf Olsson
Tf. teknisk chef